

CO OČEKÁVÁTE OD DÁLNICE D47, OSTRAVANÉ?

Barbara Schejbalová, Kateřina Teperová

Ostrava – průmyslové město, se dnes potýká z řadou problémů. Mnoho z nich by měla podle oficiálních stanovisek vyřešit, nebo alespoň zmírnit plánovaná dálnice D47. Příspěvek nastiňuje, co od dálnice očekávají obyčejní občané Ostravska

Ostrava, dříve nazývaná „ocelové srdce republiky“, se dnes vlivem ukončení těžby v ostravských dolech a útlumu těžkého průmyslu potýká s množstvím problémů, z nichž nezanedbatelným je nezaměstnanost. Velké naděje představitelů města jsou vkládány do dálnice D47, která je součástí plánovaného propojení Evropy od Itálie přes Vídeň a Moravu až po Gdaňsk v Polsku. Doufají, že lepší dopravní spojení může do tohoto přivést investory, kteří by zde mohli vytvořit nové pracovní příležitosti. Kromě toho již po několika let vedoucí pracovníci současných velkých ostravských podniků upozorňují na nezbytnou nutnost této stavby pro jejich další existenci a prosperitu. Dne 15. března 1999, byl za přítomnosti premiéra

Miloše Zemana a dalších představitelů státu i města, vybagrován na stavbě této dálnice v Ostravě – Svinově první kubický metr zeminy.

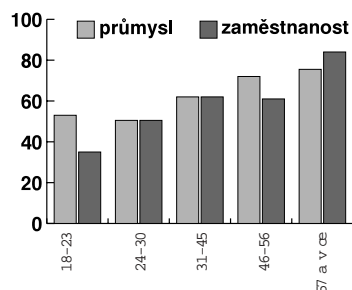
Jaký je ale pohled obyčejných Ostravanů na tuto stavbu? Svým způsobem vyjádřili svůj názor v loňských volbách, kde podpora investic v regionu byla na předních místech volebních programů politických stran. Nás ale zajímalo poněkud detailněji zjistit, jak obyvatelé ostravského regionu vnímají budoucí dálnici D47, co od ní očekávají, nebo čeho se bojí. Provedly jsme tedy malý průzkum veřejného mínění, jehož základní otázkou bylo „**Co očekáváte od dálnice D47?**“

Tato práce je součástí studijní činnosti autorek, není nikým objednána ani hono-

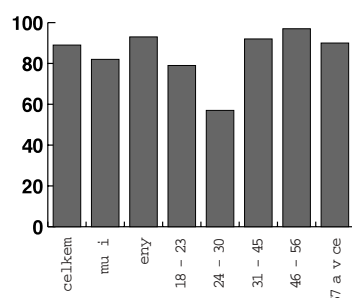
rována. Sestavení dotazníku, vlastní práce v terénu i zpracování výsledků provedly autorky vlastními silami a prostředky. Z toho důvodu nebylo možno rozšířit počet respondentů ani dosáhnout nejoptimálnějšího zastoupení některých sociologických skupin.

Respondenti byli dotazováni, zda očekávají oživení průmyslu, oživení obchodu, odlehčení centra Ostravy od automobilové dopravy, růst zaměstnanosti. Některé otázky byly zaměřeny na negativní vlivy například: zda se občané bojí nárůstu emisí, případně zvýšení hlučnosti. Z osobních údajů uváděli jen označení muž – žena, řidič – neřidič a věk respondenta.

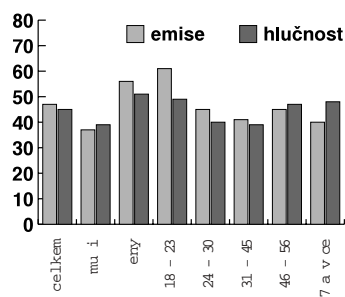
Z celkového vzorku 330 převážně středoškolsky a vysokoškolsky vzdělaných

Graf č. 1:
Kolik % respondentů dle věkových skupin očekává oživení průmyslu a nárůst zaměstnanosti

Graf č. 2:
Kolik respondentů dle věku a pohlaví se obává nárůstu emisí a hlučnosti

Graf č. 3:
Kolik respondentů dle věku a pohlaví očekává odlehčení centra Ostravy od nákladní dopravy

respondentů bylo 50,6% žen a 49,4% mužů. Jejich věková struktura odpovídala věkové struktuře na Ostravsku. Oživení průmyslu očekává přibližně 64% z celkově oslovených, přičemž z mužů 67%. Ženy jsou poněkud pesimističtější, z nich očekává oživení průmyslu 61%. Ačkoliv poměrně značné procento dotázaných očekává oživení průmyslu, v růst zaměstnanosti doufá z celého vzorku dotázaných o 4% méně tj. 60%. Muži jsou opět více optimističtí než ženy – 64% mužů odpovědělo na otázku, zdali od dálnice očekávají růst zaměstnanosti „ano“ a žen jen 55%.

Z hlediska vzdělání bylo ve vzorku 39,4% vysokoškolsky vzdělaných lidí, s ukončeným středoškolským vzděláním 48,8%, zbytek tvořili respondenti se základním vzděláním a vyučením. Na otázku, vztahující se k oživení průmyslu odpovědělo kladně 60,3% dotázaných středoškoláků a 72,3% vysokoškoláků. Trochu menší rozdíl byl mezi vyjádřením vysoko a středoškolsky vzdělaných respondentů k otázce očekávaného růstu zaměstnanosti. 52,8% středoškoláků a 69,3% vysoko-

školáků odpovědělo „ano“ – očekávají, že dálnice D47 přinese růst zaměstnanosti.

Co rozhodně občané ostravského regionu očekávají je oživení obchodu. Celkem 81,5% všech respondentů se vyjádřilo kladně, z toho mužů stejně jako u průmyslu více než žen a to celkem 83,4% dotázaných mužů a 79,6% dotázaných žen. Z vysokoškolsky vzdělaných dotázaných očekává oživení 87% a ze středoškolsky vzdělaných 82%.

Ještě zajímavější jsou odpovědi podle věkové struktury. Respondenti byli rozděleni do pěti skupin, a to od 18–23 let, od 24–30 let, 31–45 let, 46–56 let, 57 let a starší. Každá z těchto kategorií zahrnovala přibližně 20% celkového počtu dotázaných. Překvapivě nejvíce očekává oživení průmyslu skupina sedmapadesátiletých a starších, kde „ano“ odpovědělo 76% dotázaných. Na druhé straně největší pesimisté jsou ve věkové skupině 24 – 30 let, kde „ano“ odpovědělo jen 52,1% oslovených a jen málo optimističtější je skupina ve věku 18 až 23 let, kdy kladně odpovědělo skoro 54%. Věkové skupiny 31– 45 let

(63,8%) a 46–56 (73,5%) se dívají do budoucnosti s větší nadějí (graf č.1).

Na nejpalcivější otázku, týkající se růstu zaměstnanosti opět neoptimističtější odpověděla skupina sedmapadesátiletých, celých 84% z nich očekává nárůst. Za nimi následují skupina 31–45 let s 63,8%, 46–56 let s 62,5% a 24–30 let s 52,1%. Nejpesimističtější se projevila skupina nejmladších respondentů s jen 34,9% kladných odpovědí.

Je překvapivé, že na dotaz „bojíte se nárůstu emisí (případně zvýšené hlučnosti)“ odpovědělo téměř ve všech kategoriích, tj. jak věkových, tak rozdělených z hlediska vzdělání či pohlaví, kladně méně než 50% dotázaných. Z tohoto se poněkud vymykají ženy, z nichž 57% se obává nárůstu emisí a 51% nárůstu hlučnosti a téměř 62% nejmladší věkové kategorie (18–23 let), kteří se bojí nárůstu emisí. Podrobněji jsou výsledky uvedeny na grafu č. 2

Z celé skupiny respondentů bylo více než 70% řidičů. Na rozdíl od neřidičů se méně obávají nárůstu emisí (hlučnosti) – 57,6% (60,2%) z celkového počtu řidičů a 42,4% (44,5%) neřidičů se neobává zvýšení emisí (hlučnosti).

Téměř jednoznačně kladně se obyvatelé regionu vyjádřili k otázce očekávaného odlehčení centra Ostravy od nákladní dopravy. Z celkového počtu respondentů se 89,4% vyjádřilo kladně, z toho žen 94,1% a mužů 84,7%.

Podrobněji jsou výsledky zpracovány graficky (graf č. 3).

Jaký závěr lze z výše uvedených poznatků vyvodit? Z našeho subjektivního hlediska bylo příjemné, že podstatná většina dotázaných projevila o stavbu dálnice velký zájem, zejména ve vztahu k Ostravě a jejímu opětovnému rozkvětu. Nepotvrdily se tedy některé naše obavy z lhotežnosti a rezignace obyvatel.

Představitel města může potěšit, že jejich nelehká práce spojená s urychlením zahájení výstavby dálnice D47 je se zájmem obyvateli sledována a podporována. Avšak je to pro ně zároveň i závazek. Zklamat naděje, které náš průzkum prokázal, by bylo velmi smutné.

Ing. Barbara Schejbalová,
VŠB–TU Ostrava

Kateřina Teperová,
studentka Soukromé vyšší odborné školy podnikatelské v Ostravě